

Kunnskapsbasert strømpolitikk for Norge – fra klimamål til systemløsning

Innsendt av Ulf Nagel Jæger, Espen Endal, Barham Azadi og Silje Louise Waters

Norge står overfor sin største infrastrukturutfordring siden vannkraftutbyggingen. Utfasingen av fossil energi krever en helt ny politikk for hvordan vi planlegger, prioriterer og bygger ut strømproduksjon.

Samtidig er ikke klimakrisen den eneste krisen vi sloss med – vi har også naturkrisen. Disse to krisene kan ikke løses på bekostning av hverandre. Hvordan tallfester vi verdien av natur? Og samtidig – hvordan tallfester vi verdien av forsyningssikkerhet for strøm?

Strømpolitikken må balansere høy verdiskaping gjennom effektiv forvaltning, incentiver for strømsparing, konkurransefortrinn for industri, hensyn til natur og bærekraft og samarbeid om nasjonal forsyningssikkerhet over landegrenser.

SVs energipolitikk henger fast i gamle idéer om at vi kan bygge ut så mye fornybar energiproduksjon vi måtte ønske, uten å ta inn over seg kraftsystemets begrensninger og hvor mineralkrevende omfattende lagring i form av batterier er.

SV trenger bedre kunnskap om de fysiske forutsetningene i kraftsystemet og en bedre forståelse av den totale samfunnskostnaden for bestemte veivalg. Hvilke energikrevende industrier skal vi satse på i det grønne skiftet? Hvordan sikrer vi vår fremtidige konkurranseevne, for å kunne sikre og bygge videre på vårt moderne velferdssamfunn?

Et vitenskapelig utgangspunkt

Strømpolitikken må baseres på klimamålene og fysiske naturlover. Strømsystemet må ha høy grad av stabilitet, robusthet og forsyningssikkerhet. Det kreves også betydelig energieffektivisering for å redusere behovet for enda mer strøm. Alle teknologier må vurderes evidensbasert og ut fra total kost-nytteeffekt.

Vi må vurdere effektivitet ut fra klimanytte per investert krone og ressurs, ha bevissthet om materialbruk sett opp mot økologi og bærekraft, og inkludere miljø- og systemkostnader over hele livsløpet.

Fire hovedpunkter må ligge til grunn for vurdering av hvilke teknologier for kraftproduksjon som er mest hensiktsmessige:

1. Virkningsgrad, som måler teknisk effektivitet i energikonvertering (til strøm)
2. Kapasitetsfaktor, som viser faktisk stabil strømproduksjon mot teoretisk maksimum
3. Energitetthet, som angir produksjon per arealenhet og minimerer naturinngrep
4. Netto energiavkastning over livsløpet (EROI - Energy Return on Investment)

38 Andre overordnede politiske prinsipper bør konkretiseres i detalj, som hvordan vi skal
39 få til nasjonal kontroll over kraftmarkedet og overføringsnett, og en plan for hvordan
40 strøm fordeles og prises på en annen måte enn i dag. Overføringsnettet må utvikles
41 og bygges planmessig og forskuddsvis med statlige investeringer for å åpne opp for
42 nyskapning, vekst og utvikling, med en 5-10 årsplan som reduserer nettkø.

43 **Forslag til vedtak**

44 **Østfold SV ber landsstyret etablere en faglig kompetent strømpolitisk**
45 **arbeidsgruppe. Arbeidsgruppa bes utarbeide rammeverk for kunnskapsbasert**
46 **strømpolitikk for SV med mål om å foreslå en konkret nasjonal systemløsning**
47 **til landsmøtet. Arbeidet må bygge på helhetlige energisystemperspektiver med**
48 **klare kriterier, ikke ønsketenkning.**

49

50 Innsendt av:

51 Ulf Nagel Jæger, Halden SV

52 Espen Christer Endal, Østfold SV

53 Silje Louise Waters, Østfold SV

54 Barham Azadi, Moss SV